

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 356/2019-27

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 28. novembra 2019 v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Laššákovej a zo sudcov Petra Molnára (sudca spravodajca) a Ľuboša Szigetiho predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť obchodnej spoločnosti Renault Slovensko, spol. s r. o., Einsteinova 24, Bratislava, IČO 35 736 003, zastúpenej spoločnosťou Barger Prekop, s. r. o., Mostová 2, Bratislava, v mene ktorej koná konateľ a advokát Adrián Barger, vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Ndob 14/2018 z 28. februára 2019 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť obchodnej spoločnosti Renault Slovensko, spol. s r. o., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. júna 2019 doručená ústavná sťažnosť obchodnej spoločnosti Renault Slovensko, spol. s r. o., Einsteinova 24, Bratislava, IČO 35 736 003 (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej spoločnosťou Barger Prekop, s. r. o., Mostová 2, Bratislava, v mene ktorej koná konateľ a advokát Adrián Barger, vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 4 Ndob 14/2018 z 28. februára 2019 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že Okresný súd Bratislava V v konaní vedenom pod sp. zn. 50 C 8/2018 vydal 12. marca 2018 platobný rozkaz, ktorým uložil sťažovateľke v procesnom postavení žalovanej povinnosť zaplatiť protistrane sumu 592 207 € s príslušenstvom z titulu licenčného poplatku za užívanie know-how týkajúceho sa databázy. Sťažovateľka podala proti platobnému rozkazu odpor, v ktorom okrem iného namietala nedostatok kauzálnej príslušnosti Okresného súdu Bratislava V, pretože podľa jej názoru ide o spor súvisiaci s priemyselným vlastníctvom a v tom prípade by bol kauzálne príslušný vec prerokovať Okresný súd Banská Bystrica, resp. by mohlo ísť o autorskoprávny spor a v tom prípade by bol kauzálne príslušný Okresný súd Bratislava I. Okresný súd Bratislava V uznesením sp. zn. 50 C 8/2018 zo 14. mája 2018 platobný rozkaz zrušil a vec postúpil Okresnému súdu Banská Bystrica z dôvodu, že dospel k záveru, že ide o spor z priemyselného vlastníctva. Okresný súd Banská Bystrica s postúpením veci nesúhlasil, preto ju predložil najvyššiemu súdu na rozhodnutie o nesúhlase s postúpením s odôvodnením, že ide o spor súvisiaci s know-how týkajúcim sa databázy, teda nepatrí do priemyselného vlastníctva. Okresný súd Banská Bystrica v predložení veci vyslovil

názor, že by mohlo ísť buď o spor súvisiaci s autorským právom, resp. klasický obchodnoprávny spor.

3. Najvyšší súd vo výroku napadnutého uznesenia uviedol:

„Kauzálne príslušným súdom pre prejednanie a rozhodnutie sporu, vedeného na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 12 CbPv/26/2018, je Okresný súd Bratislava V.“

4. V zmysle napadnutého uznesenia bola vec vrátená Okresnému súdu Bratislava V, ktorý riadne pokračuje v konaní.

5. Sťažovateľka zastáva názor, že napadnuté uznesenie najvyššieho súdu je arbitrárne, zjavne neodôvodnené, nekonzistentné a nepresvedčivé. V súvislosti s výrokom napadnutého uznesenia najvyššieho súdu uvádza: *„Ak by konanie o Žalobe predstavovalo bežný obchodnoprávny spor, všeobecne miestne príslušným by bol OS Bratislava V, spor z priemyselného vlastníctva, kauzálne príslušným by bol OS Banská Bystrica, a autorskoprávny spor, kauzálne príslušným by bol OS Bratislava I... Pre úplnosť, OS Bratislava V môže byť kauzálne príslušným súdom výlučne vo veciach zmeniek, šekov a iných cenných papierov (§ 22 písm. a) CSP), rozhodcovského konania (§ 28 ods. 1 písm. a) CSP) a (iii) burzových obchodov a ich sprostredkovania (§ 29 ods. 1 CSP).“* Poukazuje na to, že z napadnutého uznesenia nie je zrejmé, z čoho vyvodil najvyšší súd kauzálnu príslušnosť Okresného súdu Bratislava V, ktorá je daná vo veciach (zmenky, šeky, iné cenné papiere, rozhodcovské konania a burzové obchody a ich sprostredkovania), ktoré s predmetom žaloby nesúvisia.

6. Sťažovateľka ďalej argumentuje, že najvyšší súd nijako nezdôvodnil, resp. sa ani nezaoberal otázkou, že predmet sporu by mohol mať autorskoprávny charakter, čo by bolo kľúčové vo vzťahu k určeniu kauzálnej príslušnosti, pričom túto možnosť pripustil Okresný súd Banská Bystrica v predložení a bola i súčasťou argumentácie sťažovateľky v odôvodnení jej odporu proti platobnému rozkazu.

7. Podľa názoru sťažovateľky sa najvyšší súd opomenutím ústavne konformnej aplikácie príslušných ustanovení Civilného sporového poriadku natoľko odklonil od jeho ustanovení o kauzálnej príslušnosti, že zásadne poprel ich účel a význam, a preto považuje napadnuté uznesenie za „svojvoľné“.

8. Sťažovateľka zastáva názor, že nerešpektovaním zákonných ustanovení o príslušnosti súdov najvyšší súd v konaní a rozhodovaní o príslušnosti porušil jej ústavou garantované právo na zákonného sudcu.

9. Na základe argumentácie uvedenej v ústavnej sťažnosti sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd po jej prijatí na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo spoločnosti Renault Slovensko, spol. s r. o., Einsteinova 24, 851 01 Bratislava, IČO: 35 736 003, zapísanej v obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, oddiel: Sro, vložka č.: 16299/B, na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. februára 2019, sp. zn. 4 Ndob/14/2018, porušené boli.

2. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. februára 2019, sp. zn. 4 Ndob/14/2018, zrušuje a vec vracia Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný nahradiť spoločnosti Renault Slovensko, spol. s r. o., Einsteinova 24, 851 01 Bratislava, IČO: 35 736 003, zapísanej v obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, oddiel: Sro, vložka č.: 16299/B, trovy právneho zastúpenia k rukám právneho zástupcu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Východiskové ústavnoprávne normy, posúdenie vecí ústavným súdom a jeho závery

10. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

11. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

12. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

13. Podľa § 48 ods. 1 ústavy nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu ustanoví zákon.

14. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený.

15. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

16. Podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom

prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

17. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

18. Z § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť je preto možné považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

19. Ústavný súd považuje za potrebné poukázať na svoju konštantnú judikatúru, podľa ktorej vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Preto nie je zásadne oprávnený preskúmavať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho

pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmavať, resp. či v konaní pred všeobecným súdom bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02 atď.).

20. Ústavný súd vo svojej konštantnej judikatúre opakovane uvádza, že obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je umožniť každému reálny prístup k súdu, pričom tomuto základnému právu zodpovedá povinnosť súdu o veci konať a rozhodnúť (napr. II. ÚS 88/01, III. ÚS 362/04), ako aj zabezpečiť konkrétne procesné garancie v súdnom konaní. K porušeniu tohto základného práva by mohlo dôjsť predovšetkým vtedy, ak by bola komukoľvek odmietnutá možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde, teda pokiaľ by súd odmietol konať a rozhodovať o podanom návrhu fyzickej osoby alebo právnickej osoby (II. ÚS 216/06).

21. Integrálnou súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 60/04). Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového, ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (III. ÚS 209/04).

22. Ústavný súd poukazuje na to, že čl. 46 ods. 1 ústavy je primárnym východiskom pre zákonom upravené konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky príslušných na poskytovanie právnej ochrany ústavou garantovanej v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (čl. 46 až 50 ústavy). V súvislosti so základným právom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy treba mať zároveň na zreteli aj čl. 46 ods. 4 ústavy, podľa ktorého podmienky a podrobnosti o súdnej ochrane ustanoví zákon, resp. čl. 51 ods. 1 ústavy, podľa ktorého sa možno domáhať práv uvedených okrem iného v čl. 46 ústavy len v medziach zákonov, ktoré toto ustanovenie vykonávajú (I. ÚS 56/01).

23. Podľa názoru sťažovateľky k porušeniu jej základného práva podľa čl. 48 ods. 1 ústavy došlo v súvislosti s porušením jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nesprávnou a svojvoľnou aplikáciou príslušných ustanovení Civilného sporového poriadku, pretože najvyšší súd sa natoľko odklonil od jeho ustanovení o kauzálnej príslušnosti, že zásadne poprel ich účel a význam.

24. Najvyšší súd vo výroku napadnutého uznesenia uviedol:

„Kauzálne príslušným súdom pre prejednanie a rozhodnutie sporu, vedeného na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 12 CbPv/26/2018, je Okresný súd Bratislava V.“

25. Následne v odôvodnení napadnutého uznesenia najvyšší súd argumentuje:

„... Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Bratislava V a Okresnému súdu Banská Bystrica v zmysle § 43 ods. 2 C. s. p. sa stotožňuje s názorom Okresného súdu Banská Bystrica, ktorý s postúpením veci vyslovil nesúhlas, tvrdiac, že v prejednávanej veci nejde o spor z priemyselného vlastníctva, ale o bežný obchodno-právny spor. Vychádzajúc z obsahu žaloby aj najvyšší súd má za to, že v posudzovanom spore o príslušnosť, ide o spor o vydanie hodnoty know-how titulom bezdôvodného obohatenia podľa § 451 a nasl. Občianskeho zákonníka, a to vo výške rovnajúcej sa znaleckej hodnote know-how, stanovenej znalcom [REDACTED] v znaleckom posudku č. 04/2016.“

... Podľa § 13 C. s. p., na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je ustanovené inak.

... Podľa § 15 ods. 1 C. s. p., všeobecným súdom právnej osoby je súd, v ktorého obvode má právnická osoba adresu sídla.

... Podľa výpisu z obchodného registra Okresného súdu Bratislava I, oddiel: Sro, vložka číslo: 16299/B, adresou sídla žalovaného - spoločnosti Renault Slovensko, spol. s r. o., IČO: 35 736 003, je od 15. 05. 2018 - adresa Einsteinova 24, 851 01 Bratislava, ktorá bola aktuálna aj v čase podania žaloby žalobcu na súd a ktorá sa nachádza v obvode Okresného súdu Bratislava V.

... Na základe uvedených skutočností najvyšší súd uzatvára, že na prejednanie a rozhodnutie sporu je kauzálne príslušný Okresný súd Bratislava V, preto nesúhlas Okresného súdu Banská Bystrica s postúpením sporu Okresným súdom Bratislava V, je dôvodný.“

26. Vychádzajúc z citovaného, ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd v napadnutom uznesení jasne a zrozumiteľne vysvetlil, prečo dospel k záveru, že v posudzovanom prípade ide o klasický obchodnoprávny spor, a nie o spor z priemyselného vlastníctva, a teda rozhodol, že príslušným na prejednanie veci je Okresný súd Bratislava V. Je pravdou, že najvyšší súd sa nezaoberal v odôvodnení napadnutého uznesenia otázkou autorskoprávneho charakteru sporu, avšak ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že táto otázka nebola medzi súdmi sporná, pretože Okresný súd Bratislava V namietal, že ide o spor z priemyselného vlastníctva, a teda je kauzálne príslušný Okresný súd Banská Bystrica, a Okresný súd Banská Bystrica zastával názor, že o takýto spor v posudzovanom prípade nejde, preto s postúpením nesúhlasil a v odôvodnení predloženia uviedol len svoj názor, že môže ísť o autorskoprávny spor, resp. klasický obchodnoprávny spor.

27. Z výrokovej časti napadnutého uznesenia, ako i z bodu 17 jeho odôvodnenia vyplýva, že najvyšší súd použil slovné spojenie „kauzálne príslušný...“. Ústavný súd je aj s poukazom na odôvodnenie napadnutého uznesenia ako celok presvedčený, že v danom prípade nejde o svojvoľnú, resp. ústavne nekonformnú aplikáciu príslušných ustanovení Civilného sporového poriadku najvyšším súdom, ako skôr o chybu v písaní, resp. inú

zrejmu nesprávnosť, ktorú je možné odstrániť opravným uznesením, kde súd vypustí slovo „kauzálné“. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia jasne vyplýva, že najvyšší súd dospel k názoru, že na daný prípad sa vzťahuje všeobecná miestna príslušnosť súdu. Podľa názoru ústavného súdu toto pochybenie najvyššieho súdu pri vypracovaní napadnutého uznesenia nedosahuje takú ústavnoprávnu intenzitu, že by v súvislosti s ním bolo možné prijať záver o porušení označených základných práv sťažovateľky podľa ústavy a jej práva podľa dohovoru.

28. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní odmietol ústavnú sťažnosť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

29. Vzhľadom na skutočnosť, že ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, bolo už bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších návrhoch sťažovateľky.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. novembra 2019

Jana Laššáková
predsedníčka senátu